

ÇİN MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜ

MAKRO EKONOMİK GELİŞMELER

2007 yılında küresel gayri safi yurtiçi hasılaya olan katkısı hızla artan Çin'in dünya ekonomisinin güçlü motoru haline geldiği belirtilmektedir. Dünya Ticaret Örgütü'ne katılmasından bu yana geçen 6 yıl içinde Çin ekonomisi dünya ekonomisiyle gün geçtikçe daha çok entegre olmaya başlamıştır. Veriler, 2007 yılında Çin'in dış ticaretindeki büyüme eğilimi korunurken, ülkeye giren yabancı sermayenin istikrarlı şekilde arttığını, kullanılan yabancı sermaye kalitesinin de yükselip, yeni ve yüksek teknolojiye dayalı sektörler, araştırma-geliştirme alanları, üst düzey imalat ve çevre koruma sektörü alanlarındaki yabancı sermaye oranının daha da yükseldiğini göstermektedir.

Bugüne kadar 30 bini aşkın Çin işletmesi çok uluslu işlere katılmış ve bu işletmeler dünyanın 160'tan fazla ülke ve bölgesine yatırım yapmıştır. Dünya Bankası tarafından yapılan tahminlere göre, 2008 yılında Çin ekonomisinin dünyanın gayri safi yurtiçi hasılasının büyümesine olan katkısı %16'ya ulaşacaktır. Uluslararası Para Fonu'nun "Dünya Ekonomisine Bakış" adlı raporunda Çin'in dünya ekonomisinin en büyük itici gücü haline geldiği kaydedilmiştir.

2007 yılında Çin'in gayri safi yurtiçi hasılası, %11,4 artmış, böylece üst üste beş yıldır ekonomik büyüme hızı %10 ya da üzerinde seyretmiştir. Çin ekonomisi, uluslararası ekonomi ortamındaki bütün olumsuzluklara ve ülkede yaşanan ciddi doğal afetlere rağmen, istikrarlı ve hızlı gelişmesini bu yıl da sürdürmektedir. Çin'in gayri safi yurtiçi hasılası 2008 yılının ilk yarısında %10,4 artmıştır. Tarımda bu yıl da bir kez daha bol mahsul alınırken, sanayinin yapısının daha sağlıklı hale getirildiği; iç talebin, özellikle tüketim talebinin ekonomik büyümeyi hızlandırıcı rolünün arttığı; büyümenin niteliği ve verimliliğinin yükselmeye devam ettiği görülmektedir.

2008'in ilk çeyreğinde %10,6, ikinci çeyreğinde ise %10,1 büyüyen Çin ekonomisinin ilk altı aylık dönem ortalamasının, 2007 yılının aynı dönemine göre 1,8 puan düşerek % 10,4 seviyesinde gerçekleşmesiyle ulusal ekonomi, makro kontrol önlemleri için belirlenen hedefler doğrultusunda istikrarlı biçimde gelişmeye başlamış ve aşırıya kaçan büyüme hızında yavaşlama görülmüştür.

Büyüme oranının azalmasına temel gerekçe olarak, ABD ve Avrupa ekonomilerindeki daralmanın imalat sektörünü olumsuz yönde etkilemesi gösterilmektedir. Ülkeden ABD'ye ve Avrupa'ya yapılan ihracatın azalması sonucunda bazı iş yerleri kapanmak zorunda kalmış, bununla birlikte, Çin'de iç tüketimin artışı sürdürmesi nedeniyle ekonomi hızlı büyümesine devam etmiştir.

Ülkedeki şehirli nüfus içinde kayıtlı işsiz sayısı Haziran ayı sonu itibariyle 8 milyon 350 bin, işsizlik oranı ise %4 olarak açıklanmıştır. 2008 yılının ilk yarısında 6 milyon 400 bin kişiye iş sağlayan Çin'in istihdamı geçen yılın aynı dönemine göre 110 bin kişi yükseliş göstermiş, şehirli vatandaşların kişi başına düşen gelirinde %14,4'lük, köylü nüfusun kişi başına düşen net nakit gelirinde ise %19,8'lik artış görülmüştür.

Yüksek hızlı büyüme nedeniyle, 2003 yılından itibaren uygulanmakta olan istikrarlı para politikası ve 2007 yılında artmaya başlayan enflasyonla birlikte gündeme gelen sıkı para politikası uygulamaları, merkezi hükümetin ekonominin daha sağlıklı gelişmesini sağlamak

için aldığı önemli bir karar şeklinde ifade edilmekte ve bu kararın enflasyonist büyüme problemi ile karşı karşıya kalınmasını engelleyecek bir araç olacağı ifade edilmektedir. Çin'deki Tüketici Fiyatları Endeksi'nde (TÜFE) 2007 Ağustos ayından bu yana üst üste beş ay yüzde 6'dan fazla artış görülmesi üzerine, Çin Hükümeti temel mal fiyatlarının kontrolü yolunda karar almış bulunmaktadır. 2008 yılı Haziran ayında TÜFE, geçen yılın aynı dönemine göre %7,1 oranında artmış, Mayıs ayına göre ise %0,2 oranında düşmüştür.

2007 yılı itibariyle Çin'in döviz rezervleri, 2006 yılına oranla %43 artarak 1 trilyon 530 milyar \$'a ulaşmıştır. 2007 yılının tamamında Çin'in döviz rezervi, 461 milyar 900 milyon \$ artış kaydetmiştir. 2008 yılının Haziran ayı sonu itibarıyla ise döviz rezervi 1 trilyon 909 milyar dolara ulaşmıştır. Çin'de döviz rezervi sürekli artarken, döviz yatırım yollarının genişletilmesine ve dövize yönelik yönetimin güçlendirilmesine çalışıldığı ve böylece artan nakit rezervin ekonomiyi ısıtmasının önüne geçilmesine çaba sarfedildiği bilinmektedir.

Çin, halen Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve Almanya'nın ardından dünyanın en büyük dördüncü ekonomisi durumunu korumaktadır. Bununla birlikte, Çin'in bu yıl Almanya'yı geride bırakarak dünyanın en büyük üçüncü ekonomisi haline geleceği öngörülere yoğunluk kazanmıştır.

Bazı uzmanlar Çin ekonomisinin bu yıl da %10'un üzerinde büyüyeceğini, 2009'da ise büyümenin %9,5'e düşeceğini tahmin etmektedir.

YABANCI SERMAYE

Çin Ticaret Bakanlığı'nca yayımlanan istatistiklere göre, 2007 yılı itibariyle Çin'de fiilen kullanılan yabancı sermaye miktarı 82 milyar \$'ı bularak, bir önceki yıla göre %14 oranında artış kaydetmiştir. Bunlar arasında, finans dışı alanlarda fiilen kullanılan yabancı sermaye miktarı 74,8 milyar \$'a ulaşarak, bir önceki yıla göre %14 oranında artmış bulunmaktadır. Bununla birlikte, istatistiklere göre, ülkede yeni kurulan yabancı sermayeli işletmelerin sayısı 38 bini bularak, bir önceki yıla göre %9'luk bir düşüş yaşanmıştır.

Çin, yabancı yatırımları yüksek ve yeni teknoloji ile ileri imalat ve çevre koruma sektörlerine yönlendirmeyi hedeflemektedir. Enerji ve kaynak tüketimi yüksek, kirliliği fazla olan sektörlerle yönelik yabancı yatırımların yasaklanması, aynı zamanda çok uluslu şirketlerin Çin'de Ar-Ge merkezleri kurmalarının teşvik edilmesi gündemdedir.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı tarafından açıklanan 2007 Dünya Yatırım Raporu'na göre, 2007'de Çin, değerlendirdiği yabancı doğrudan yatırımlar bakımından dünyada beşinci sırada yer almıştır. Çin, 2007 yılında toplam 67,3 milyar \$ doğrudan yabancı yatırımla ABD'den sonra dünyanın en yoğun ilgi gören yatırım ülkesi olmuştur.

DIŞ TİCARET

2008 yılının ilk yarısında Çin'in gerçekleştirdiği ihracat %22 artış ile 666 milyar 600 milyon \$'a ulaşmış ancak artış hızı geçen yılın aynı dönemine göre 5,7 puan yavaşlamıştır. Aynı dönemde ithalat hacmi ise %30,6 artarak 560 milyar \$'a yükselmiştir.

2008 yılının ilk yarısında Çin'in dış ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %25,7 oranında artarak 1 trilyon 225 milyar \$'ı aşmış, ticaret fazlası ise %11,8 oranında azalarak 99 milyar \$'a gerilemiştir.

Söz konusu dönemde, Çin'deki işletmelerin, gelişmekte olan ülkelerdeki pazarlarını geliştirmek yoluyla, ABD ve Avrupa ülkelerinde bulunan pazarlardaki kayıpları belli ölçüde giderdiği, bunun yanı sıra Çin'in Brezilya'ya yönelik ihracatının %86, Hindistan'a ihracatının %53, Rusya'ya ihracatının %32 ve Güneydoğu Asya Ülkeler Birliği'ne (ASEAN) ihracatının ise %30 artarak, gelişmiş ülkelere yönelik ihracatındaki artış hızının aşıldığı gözlenmiştir. Ayrıca, ileri teknolojik teçhizatlar ve kaynak nitelikli ürünlerin ithalatının sürekli artması sonucunda aşırı ticaret fazlası da önemli ölçüde dengelenmektedir.

Çin'in başlıca ticaret ortaklarıyla yaptığı ikili ticarete Avrupa Birliği bu yılın ilk yarısında Çin'in en büyük ticaret ortağı haline gelmiş, ayrıca, ihracat malları arasında en yüksek artış eğilimi elektrikli makine ürünlerinde görülmüştür. Diğer taraftan, kirliliği ve enerji tüketimi yüksek bazı ürünler başta olmak üzere, emek-yoğun sektörlerin ihracatında düşüş meydana gelmiştir. Bu gelişme, makro ayarlama politikasının başarılı sonuçları olduğu şeklinde yorumlanmaktadır.

Dünya konjonktürü kapsamında ham madde fiyatlarında görülen hızlı artışlar nedeniyle, ihracata dönük üretim yapan Çin işletmelerinin maliyetleri artmaktan olduğundan, özellikle ABD'deki kredi krizinin tetiklediği dış talepteki azalma da dikkate alındığında, ihracat yapan Çinli işletmelerin ve özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin daha önce hiç görülmemiş sıkıntılarla karşılaştığı ifade edilmektedir.

Son 5 yıl içinde Çin dış ticaretinin gelişimi incelendiğinde, özellikle 2004 yılından sonra ihracatın azalan bir artış hızı ile sürekli yükseldiği, ithalatın ise yine 2004 yılından sonra artan bir oranla istikrarlı bir şekilde büyümeye devam ettiği görülmektedir.

Tablo 1. ÇHC Genel Dış Ticareti (milyar \$)

		2003	2004	2005	2006	2007
İhracat	Değer \$	438,2	593,3	762,0	968,9	1.217,8
	Değişim (%)	34,6	35,4	28,4	27,2	25,7
İthalat	Değer \$	412,8	561,2	660,0	791,5	955,9
	Değişim (%)	39,8	35,9	17,6	19,9	20,8
Dış Ticaret Farkı	Değer \$	25,4	32,1	102,0	177,4	261,9
	Değişim (%)	-16,4	26,4	217,8	73,9	47,6
Dış Ticaret Hacmi	Değer \$	851,0	1.154,5	1.422,0	1.760,4	2.173,7
	Değişim (%)	37,1	35,7	23,2	23,8	23,5

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

2006 yılında 968,9 milyar \$ ile Almanya ve A.B.D.'den sonra dünyanın 3. büyük ihracatçısı olan ÇHC, 2007 yılında genel ihracatını %25,7 artışla 1.217,8 milyar \$'a yükseltmiş ve A.B.D.'yi geride bırakarak 2. konuma yerleşmiştir. 2006 yılında ÇHC'nin en çok ihracat yaptığı ülkelerin başında gelen A.B.D., Hong Kong ve Japonya 2007 yılında da konumlarını korumuştur.

2006 yılında 791,5 milyar \$ ile A.B.D. ve Almanya'dan sonra dünyanın 3. büyük ithalatçısı olan ÇHC'nin, 2007 yılında genel ithalatı %20,8 artarak 955,9 milyar \$'a yükseltmiş ve dünya sıralamasında yeri değişmemiştir. 2006 yılında ÇHC'nin en önemli ithalat partnerleri olan Japonya, G. Kore ve Diğer Asya Ülkelerinin sıralaması 2007 yılında da aynı kalmıştır.

2007 yılında Çin'in dış ticaret hacmi, 2,17 trilyon \$ ile ilk kez 2 trilyon sınırını aşmış bulunmaktadır. Bu değer, bir önceki yıla göre %23,5 oranında bir artışa karşılık gelmektedir. 2007 yılında sağlanan dış ticaret fazlası ise 260 milyar \$'ı geçmiştir. 2006 yılında Çin'in ticaret fazlası, 2005 yılına göre %73,9 artarak, 177,4 milyar \$'ı bulmuş iken 2007 yılında ticaret fazlası, %47,6 artışla 261,9 milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiş ve ticaret fazlasındaki artış eğilimi düşüş göstermiştir.

Çin hükümeti, ticaret fazlasının aşırı hızla artmasını önlemek için ithal malların vergi iadesini azaltma, bazı ihrac ürünlerine ihracat vergisi uygulama, pek çok ürünün ihracatındaki KDV iadesi oranlarını azaltma veya tamamen kaldırma ve yüksek enerji tüketen ürünlerin üretimini sınırlama gibi önlemler almıştır. Hükümetin aldığı önlemlerin etkisi ile ticaret fazlasındaki artış hızının yavaşladığı görülmektedir. Çin, dış ticaretinin dengeli şekilde gelişmesini sağlamak için dışa açılan büyük bir pazar olarak daha çok ülke ve bölgeden mal ithal etmeyi hedeflemektedir.

ÇHC'nin 2007 yılı ihracatında başlıca kalemler incelendiğinde, ilk sırada “elektrikli makinelerin”, ikinci sırada ise yine “genel makine ve aksamlarının” yer aldığı görülmektedir. Bu iki fasılın toplam ihracat içindeki payı 2007 yılında %43'ü geçmiştir. Önemli mal grupları arasında, 2006 yılına göre ihracatı en çok yükselen kalem ise %59 artış oranı ile “demir ve çelik” olmuştur.

Tablo 2. ÇHC İhracatında Başlıca Fasıllar (2007 yılına göre değer bazında sıralı)

SIRA	GTİP	GTİP AÇIKLAMASI	2006 \$	2007 \$	Değişim (%)
1	85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR,AKSAM VE PARÇALARI	227.476.356.043	300.263.353.872	32,00
2	84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZAN; MAKİNA VE CİHAZLAR, ALETLER,PARÇALARI	186.569.168.838	228.551.813.526	22,50
3	61	ÖRME GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	44.900.426.797	61.326.006.525	36,58
4	62	ÖRÜLMEMİŞ GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	43.720.321.656	47.315.655.617	8,22
5	72	DEMİR VE ÇELİK	25.131.810.490	39.942.540.468	58,93
6	90	OPTİK,FOTOĞRAF,SİNEMA,ÖLÇÜ,KONTROL, AYAR CİHAZLARI,TIBBİ ALET.	32.610.361.145	37.061.719.563	13,65
7	73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	26.784.042.499	36.677.846.814	36,94
8	94	MOBİLYALAR, AYDINLATMA, REKLAM LAMBALARI, PREFABRİK YAPILAR	27.955.148.343	35.942.020.095	28,57
9	87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖR, BİSİKLET, MOTOSİKLET VE DİĞER	22.373.090.264	31.803.561.481	42,15
10	95	OYUNCAKLAR, OYUN VE SPOR MALZEMELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	22.637.391.806	27.105.186.795	19,74
		DİĞERLERİ	308.777.483.132	371.786.030.240	20,41
		TOPLAM	968.935.601.013	1.217.775.734.996	25,68

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

2007 yılı ihracatında olduğu gibi ÇHC'nin ithalatında da büyük paya sahip kalemlerin başında “elektrikli makineler” ile “genel makine ve aksamlarının” yer aldığı görülmektedir. Bu iki fasılın toplam ithalat içindeki payı 2007 yılında %40'a yaklaşmıştır. Önemli mal grupları arasında, 2006 yılına göre ithalatı en çok yükselen kalem ise %68 artış oranı ile “metal cevherleri, cüruf ve kül” olmuştur.

Bu verilerden anlaşılacağı üzere ÇHC'nin, dış ticaretinin temelinde makine ve aksamları sektörü yer almaktadır.

Tablo 3. ÇHC İthalatında Başlıca Fasıllar (2007 yılına göre değer bazında sıralı)

SIRA	GTİP	GTİP AÇIKLAMASI	2006 \$	2007 \$	Değişim (%)
1	85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, AKSAM VE PARÇALARI	218.965.742.941	256.828.996.995	17,29
2	84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR,ALETLER,PARÇALARI	109.122.425.442	124.174.119.646	13,79
3	27	MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE MÜSTAHSALLARI,MUMLAR	89.098.434.910	104.986.104.873	17,83
4	90	OPTİK,FOTOĞRAF,SİNEMA,ÖLÇÜ,KONTROL,AYAR CİHAZLARI,TIBBİ ALET.	58.859.708.831	69.534.515.724	18,14
5	26	METAL CEVHERLERİ, CÜRUF VE KÜL	32.164.433.175	54.049.919.967	68,04
6	39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	37.832.891.786	45.323.375.092	19,80
7	29	ORGANİK KİMYASAL MÜSTAHSALLAR	29.859.484.104	38.426.012.790	28,69
8	74	BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	17.186.657.928	27.165.561.159	58,06
9	72	DEMİR VE ÇELİK	20.035.923.739	23.015.410.799	14,87
10	87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖR, BİSİKLET, MOTOSİKLET VE DİĞER	17.051.798.462	22.133.090.117	29,80
		DİĞERLERİ	161.283.366.532	190.318.761.536	18,00
		TOPLAM	791.460.867.850	955.955.868.698	20,78

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

ÇİN MAKİNE DIŞ TİCARETİ

2006 yılında gerçekleştirdiği 186,6 milyar \$ ihracat ile makine ve aksamları ihraç eden ülkeler arasında Almanya'dan sonra 2. sırada yer alan ÇHC, bu değeri 2007 yılında %22,5 artırarak 228,6 milyar \$'a yükseltmiş ve dünya sıralamasındaki yerini korumuştur.

2007 yılında Almanya, makine ve aksamları ihracatını %13,8, A.B.D. %9 artırabilirken, Çin %22,5 artırmıştır. Diğer taraftan, Çin'in ihracatının artış hızının her geçen yıl azaldığı izlenmektedir.

2006 yılında 1,52 trilyon \$ olan dünya makine ve aksamları toplam ihracatı, 2007 yılında 1,65 trilyon \$'a yükselmiştir. 2006 yılında dünya makine ve aksamları ihracatından %12,3 pay alan ÇHC'nin, 2007 yılında payını %13,8'e yükseltmesi dikkat çekicidir.

2006 yılında 109,1 milyar \$ değerinde makine ve aksamları ithal eden ÇHC, bu değeri %13,8 oranında artırarak 2007 yılında 124,2 milyar \$'a yükseltmiştir. 2006 ve 2007 yıllarında A.B.D. ve Almanya'dan sonra ÇHC dünyanın 3.büyük makine ve aksamları ithalatçısı ünvanını korumuştur.

Dünyanın en büyük makine ve aksamları ithalatçısı olan A.B.D. 2007 yılında ithalatını % 2,5, ikinci büyük Almanya % 8,5 artırırken Çin, ithalatını %13,8 oranında yükseltmiştir.

Tablo 4. ÇHC Makine ve Aksamları Dış Ticareti (84. fasıl-milyar \$)

		2003	2004	2005	2006	2007
İhracat	Değer \$	83,4	118,1	149,7	186,6	228,6

	Değişim (%)	64,1	41,7	26,7	24,6	22,5
İthalat	Değer \$	71,5	91,6	96,3	109,1	124,2
	Değişim (%)	37,1	28,1	5,1	13,3	13,8
Dış Ticaret Farkı	Değer \$	11,9	26,5	53,4	77,4	104,4
	Değişim (%)	989,5	123,2	101,3	45,0	34,8
Dış Ticaret Hacmi	Değer \$	154,9	209,7	246,0	295,7	352,7
	Değişim (%)	50,4	35,4	17,3	20,2	19,3

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

Makine ve aksamları göz önüne alındığında, 2003 yılından itibaren sürekli olarak dış ticaret fazlası veren Çin'in dış ticaret hacmi %19,3 artış ile 2007 yılında 352,7 milyar \$'a ulaşmıştır. Ancak, dış ticaret farkının artış hızının azaldığı dikkat çekmektedir.

Tablo 5. ÇHC'nin Makine ve Aksamaları İhracatında Önemli Alt Gruplar (2007 Değerlerine Göre Sıralı-\$)

SIRA	GTİP	GTİP TANIMI	2006	2007	Değişim (%)
1	8471	OTOMATİK BILGI ISLEM MAKINELERI, ÜNİTELERİ	93.017.369.550	112.243.668.622	20,7
2	8473	YAZI, HESAP, MUHASEBE, BILGI ISLEM, BÜRO İÇİN DİĞER MAKINE VE CİHAZLARIN AKSAMI	33.033.210.395	32.738.833.781	-0,9
3	8443	MATBAACILIGA MAHSUS BASKI MAKINELERI, YARDIMCI MAKINELER	402.739.839	18.725.428.063	4.549,5
4	8415	KLIMA CİHAZLARI-VANTİLATÖRLÜ, ISI, NEM DEĞİSTİRME TERTİBATLI	5.710.192.237	8.219.675.123	43,9
5	8481	MUSLUKÇU, BORUCU ESYASI-BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	5.712.683.430	8.049.183.278	40,9
6	8414	HAVA-VAKUM POMPASI, HAVA/GAZ KOMPRESÖRÜ, VANTİLATÖR, ASPIRATÖR	4.597.472.486	5.842.689.499	27,1
7	8467	EL İLE KULLANILAN PNÖMATİK/MOTORLU ALETLER	4.020.410.016	4.934.736.580	22,7
8	8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR, SOĞUTUCULAR, ISI POMPALARI	3.637.863.923	4.911.431.433	35,0
9	8431	AGIR İS MAKİNE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	2.333.353.837	3.484.669.932	49,3
10	8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	1.873.670.989	2.488.364.196	32,8
11	8426	GEMİ VİNÇLERİ, MAÇUNALAR, HALATLI VİNÇLER, DÖNER KÖPRÜLER	1.705.216.521	2.423.727.140	42,1
12	8482	HER NEVİ RULMANLAR	1.583.640.267	2.079.223.795	31,3
13	8483	TRANSMİSYON MILLERİ, KRANKLAR, YATAK KOVANLARI, DISLİLER, ÇARKLAR	1.450.775.526	1.974.241.885	36,1
14	8479	KENDİNE ÖZGÜ FONKSİYONLU MAKİNE VE CİHAZLAR	1.065.080.983	1.895.797.361	78,0
15	8450	ÇAMASIR YIKAMA MAKİNELERİ	1.501.280.001	1.848.356.130	23,1
16	8429	DOZERLER, GREYDER, SKREYPER, EKSKAVATÖR, KÜREYİCİ, YÜKLEYİCİ VB.	1.010.284.921	1.843.119.113	82,4
17	8409	İÇTEN YANMALI, PİSTONLU MOTORLARIN AKSAM-PARÇALARI	1.120.242.938	1.668.069.402	48,9
18	8430	TOPRAK, MADEN, CEVHERİ TASIMA, AYIRMA, SEÇME VB. İS MAKİNELERİ	1.302.015.892	1.583.302.263	21,6

19	8407	ALTERNATIF-ROTATIF KIVILCIM ATESEMELİ, İÇTEN YANMALI MOTORLAR	1.054.236.762	1.540.157.163	46,1
20	8424	SIVI, TOZLARI PÜSKÜRTMEYE, DAGITMAYA MAHSUS MEKANİK CİHAZLAR	1.067.251.170	1.492.483.739	39,8

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

84. fasıl itibarıyla 2007 yılında ÇHC'nin makine ve aksamları ihracatının %95'ini oluşturan kalemler arasında en çok artış gösterenler ise sırasıyla; 8443 G.T.İ.P. no'lu "matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler" (% 4.549,5) 8429 G.T.İ.P. no'lu "dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb."(%82,4) 8479 G.T.İ.P. no'lu "kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar" (%78,0) olmuştur.

Tablo 6. ÇHC'nin Makine ve Aksamaları İthalatında Önemli Alt Gruplar (2007 Değerlerine Göre Sıralı-)\$

SIRA	GTİP	GTİP AÇIKLAMASI	2006	2007	Değişim (%)
1	8471	OTOMATİK BILGI İŞLEM MAKİNELERİ, ÜNİTELERİ	19.924.550.836	21.229.152.246	6,5
2	8473	YAZI, HESAP, MUHASEBE, BILGI İŞLEM, BÜRO İÇİN DİĞER MAKİNE VE CİHAZLARIN AKSAMI	19.142.440.908	17.477.090.020	-8,7
3	8479	KENDİNE ÖZGÜ FONKSİYONLU MAKİNE VE CİHAZLAR	9.905.791.938	13.436.476.217	35,6
4	8443	MATBAACILIGA MAHSUS BASKI MAKİNELERİ, YARDIMCI MAKİNELER	1.480.509.030	7.633.016.851	415,6
5	8414	HAVA-VAKUM POMPASI, HAVA/GAZ KOMPRESÖRÜ, VANTİLATÖR, ASPIRATÖR	4.009.633.289	3.952.729.654	-1,4
6	8481	MUSLUKÇU, BORUCU ESYASI-BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	3.418.775.342	3.743.786.970	9,5
7	8483	TRANSMİSYON MILLERİ, KRANKLAR, YATAK KOVANLARI, DISLİLER, ÇARKLAR	2.310.707.205	3.133.662.426	35,6
8	8477	KAUÇUK, PLASTİK ESYA İMAL VE İŞLEME MAKİNE VE CİHAZLARI	2.451.359.141	2.561.956.163	4,5
9	8413	SİVİLER İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	1.952.243.673	2.494.239.434	27,8
10	8408	DİZEL, YARI DİZEL MOTORLAR (HAVA BASINCI İLE ATEŞLENEN, PİSTONLU)	1.484.008.401	2.423.990.752	63,3
11	8421	SANTRİFÜJLE ÇALISAN KURUTMA, FİLTRE, ARITMA CİHAZLARI	2.096.112.170	2.272.133.735	8,4
12	8409	İÇTEN YANMALI, PİSTONLU MOTORLARIN AKSAM-PARÇALARI	1.928.286.005	2.149.979.302	11,5
13	8482	HER NEVİ RULMANLAR	1.671.295.771	2.112.023.389	26,4
14	8419	ISI DEĞİŞİKLİĞİ YÖNTEMİ İLE MADDELERİ İŞLEMEK İÇİN CİHAZLAR	1.995.289.736	2.010.355.123	0,8
15	8431	AGIR İŞ MAKİNE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	1.392.455.029	1.945.441.846	39,7
16	8457	METAL İŞLEMeye MAHSUS İŞLEME MERKEZLERİ, İSTASYONLU TEZGAHLAR	1.719.135.496	1.827.879.082	6,3
17	8462	METALLERİ DÖVME, İŞLEME, KESME, SATAFLAMA PRESİLERİ, MAKİNELERİ	1.565.306.350	1.634.556.379	4,4

18	8429	DOZERLER, GREYDER, SKREYPER, EKSKAVATÖR, KÜREYİCİ, YÜKLEYİCİ VB.	1.257.055.943	1.557.573.686	23,9
19	8411	TURBOJETLER, TURBO-PROPELLER, DİĞER GAZ TÜRBİNLERİ	1.601.558.961	1.536.440.229	-4,1
20	8407	ALTERNATİF-ROTATİF KIVILCIM ATEŞLEMELİ, İÇTEN YANMALI MOTORLAR	1.157.631.232	1.352.574.173	16,8

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

Tablo 7. 2007 yılında ÇHC'nin Makine ve Aksamları İthalatının %95'ini oluşturan kalemler arasında en çok artış gösterenler (\$)

SIRA	GTİP	GTİP AÇIKLAMASI	2006	2007	Değişim (%)
1	8443	MATBAACILIGA MAHSUS BASKI MAKİNELERİ, YARDIMCI MAKİNELER	1.480.509.030	7.633.016.851	415,6
2	8408	DİZEL, YARI DİZEL MOTORLAR (HAVA BASINCI İLE ATEŞLENEN, PİSTONLU)	1.484.008.401	2.423.990.752	63,3
3	8485	84.FASILIN BAŞKA POZİSYONLARINDA YER ALMAYAN MAKİNELERİN AKS. VE PARÇALARI	325.448.035	486.688.349	49,5
4	8412	DİĞER MOTORLAR VE KUVVET ÜRETEN MAKİNELER	875.441.259	1.267.773.708	44,8
5	8430	TOPRAK, MADEN, CEVHERİ TASIMA, AYIRMA, SEÇME VB. İS MAKİNELERİ	405.442.822	578.254.299	42,6
6	8431	AGIR İS MAKİNE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	1.392.455.029	1.945.441.846	39,7
7	8479	KENDİNE ÖZGÜ FONKSİYONLU MAKİNE VE CİHAZLAR	9.905.791.938	13.436.476.217	35,6
8	8483	TRANSMİSYON MILLERİ, KRANKLAR, YATAK KOVANLARI, DISLİLER, ÇARKLAR	2.310.707.205	3.133.662.426	35,6
9	8439	KAGIT HAMURU, KAGIT, KARTON İMALINE MAHSUS MAKİNE VE CİHAZLAR	642.930.262	861.912.619	34,1
10	8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	1.952.243.673	2.494.239.434	27,8

Kaynak: Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü

TÜRKİYE-ÇİN GENEL DIŞ TİCARETİ

2006 yılında Çin'e 693 milyon \$ değerinde ürün ihraç eden Türkiye, bu değeri 2007 yılında %50 oranında artırarak 1.039 milyon \$'a yükseltmiştir. Türkiye'nin Çin'den ithalatı ise 2007 yılında % 36,9 oranında artarak 13.234 milyon \$ olmuştur.

2006 yılında 10.362 milyon olan dış ticaret hacmimiz 2007 yılında % 37,7 artmış ve 14.274 milyon \$ olarak kaydedilmiştir. Sürekli olarak Çin lehine dış ticaret açığı veren Türkiye, 2007 yılında da bu süreci devam ettirmiş ve fark 12.195 milyon \$'a ulaşmıştır. Diğer bir ifade ile Türkiye'nin dış ticaret açığının yaklaşık %20'si Çin'den kaynaklanmıştır.

Tablo 8. Türkiye - ÇHC Genel Dış Ticareti (\$)

		2003	2004	2005	2006	2007
İhracat	Değer \$	504.625.797	391.585.394	549.763.633	693.037.514	1.039.523.082
	Değişim (%)	88,1	-22,4	40,4	26,1	50,0
İthalat	Değer \$	2.610.298.044	4.476.077.424	6.885.399.526	9.669.110.140	13.234.091.842
	Değişim (%)	90,8	71,5	53,8	40,4	36,9
Dış Ticaret Farkı	Değer \$	-2.105.672.247	-4.084.492.030	-6.335.635.893	-8.976.072.626	-12.194.568.760
	Değişim (%)	91,4	94,0	55,1	41,7	35,9

Dış Ticaret Hacmi	Değer \$	3.114.923.841	4.867.662.818	7.435.163.159	10.362.147.654	14.273.614.924
	Değişim (%)	90,3	56,3	52,7	39,4	37,7

Kaynak:TÜİK verileri

Tablo 9. Türkiye'nin ÇHC'ne İhracatında Başlıca Fasıllar (2007 yılına göre değer bazında sıralı-\$)

SIRA	GTİP	GTİP AÇIKLAMASI	2006	2007	Değişim (%)
1	26	METAL CEVHERLERİ,CÜRUF VE KÜL	117.028.817	356.990.456	205,04
2	25	TUZ, KÜKÜRT, TOPRAK VE TAŞLAR,ALÇILAR VE ÇİMENTO	187.833.309	270.660.234	44,10
3	28	İNORGANİK KİMYASAL MÜSTAHSALLAR, ORGANİK, İNORGANİK BİLEŞİKLER	87.234.939	80.142.173	-8,13
4	84	NÜKLEER REAKTÖRLER,KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR, ALETLER,PARÇALARI	34.109.452	60.272.904	76,70
5	74	BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	48.539.522	28.922.064	-40,42
6	72	DEMİR VE ÇELİK	4.515.897	27.565.569	510,41
7	55	SENTETİK VE SUNİ DEVAMSIZ LİFLER	28.589.001	27.479.418	-3,88
8	87	MOTORLU KARA TAŞITLARI, TRAKTÖR, BİSİKLET, MOTOSİKLET VE DİĞER	45.551.043	23.326.949	-48,79
9	51	YÜN,KIL,AT KILI;BUNLARIN İPLİK VE DOKUMALARI	7.846.719	17.268.913	120,08
10	32	DEBAGAT VE BOYACILIKTA KULLANILAN HÜLASA,BOYA,MACUN,SAKIZLAR	12.830.210	15.972.219	24,49
		DİĞERLERİ	118.958.605	130.922.183	10,06
		TOPLAM	693.037.514	1.039.523.082	50,00

Kaynak:TÜİK verileri

2007 yılında Türkiye'nin ÇHC'ne ihracatında en büyük paya sahip ilk üç fasıl sırasıyla;
26 G.T.İ.P. no'lu "metal cevherleri,cüruf ve kül" (357 milyon \$)
25 G.T.İ.P. no'lu "tuz, kükürt,toprak ve taşlar,alçılar ve çimento" (270,7 milyon \$)
28 G.T.İ.P. no'lu "inorganik kimyasal müstahsallar, organik, inorganik bileşikler" (80,1 milyon \$) olmuştur.

2007 yılında Türkiye'nin Çin'e gerçekleştirdiği toplam ihracatın %95'ini oluşturan kalemler arasında en çok artış gözlenen fasıllar ise sırasıyla;
72 G.T.İ.P. no'lu "demir ve çelik" (%510,41)
26 G.T.İ.P. no'lu "metal cevherleri,cüruf ve kül" (%205,04)
51 G.T.İ.P. no'lu "yün, kıl, at kılı;bunların iplik ve dokumaları" (%120,08) olmuştur.

Tablo 10. Türkiye'nin ÇHC'den İthalatında Başlıca Fasıllar (2007 yılına göre değer bazında sıralı-\$)

SIRA	GTİP	GTİP TANIMI	2006	2007	Değişim (%)
1	85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR, AKSAM VE PARÇALARI	1.996.250.458	3.228.064.701	62
2	84	NÜKLEER REAKTÖRLER,KAZAN;MAKİNA VE CİHAZLAR,ALETLER,PARÇALARI	2.318.082.949	2.938.280.609	27
3	72	DEMİR VE ÇELİK	192.578.571	487.580.372	153

4	54	DOKUMAYA ELVERİŞLİ SUNİ VE SENTETİK LİFLER	206.474.948	442.304.958	114
5	55	SENTETİK VE SUNİ DEVAMSIZ LİFLER	181.022.888	397.187.340	119
6	39	PLASTİK VE PLASTİKTEN MAMUL EŞYA	353.970.985	393.116.180	11
7	42	DERİ EŞYA,ŞARACIYE EŞYASI,SEYAHAT EŞYASI,BAĞIRSAKTAN EŞYA	266.582.028	342.886.308	29
8	94	MOBİLYALAR,AYDINLATMA,REKLAM LAMBALARI,PREFABRİK YAPILAR	218.702.419	335.182.398	53
9	73	DEMİR VEYA ÇELİKTEN EŞYA	190.298.394	315.086.954	66
10	95	OYUNCAKLAR,OYUN VE SPOR MALZEMELERİ,AKSAM VE PARÇALARI	237.658.947	298.854.118	26
		DİĞERLERİ	3.507.487.553	4.055.547.904	16
		TOPLAM	9.669.110.140	13.234.091.842	37

Kaynak:TÜİK verileri

2007 yılında Türkiye'nin ÇHC'den ithalatında en büyük paya sahip ilk üç fasıl sırasıyla;
85 G.T.İ.P. no'lu "elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları" (3.228 milyon \$)
84 G.T.İ.P. no'lu "nükleer reaktörler,kazan,makina ve cihazlar,aletler,parçaları" (2.938 milyon \$)
72 G.T.İ.P. no'lu "demir ve çelik" (487,6 milyon \$) olmuştur.

2007 yılında Türkiye'nin Çin'den gerçekleştirdiği toplam ithalatın %95'ini oluşturan kalemler arasında en çok artış gözlenen ilk üç fasıl ise sırasıyla;
72 G.T.İ.P. no'lu "demir ve çelik" (%153)
55 G.T.İ.P. no'lu "sentetik ve suni devamsız lifler" (%119)
54 G.T.İ.P. no'lu "dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler" (%114)

TÜRKİYE-ÇİN MAKİNE DIŞ TİCARETİ

84. fasıl esas alındığında 2006 yılında 34,1 milyon \$ ile Türkiye'nin ihracatında 38. sırada yer alan ÇHC, makine ve aksamaları toplam ihracatımızın artış oranını 2 kat geçerek %76,7 artış ile 2007 yılında ülkemizden 60,3 milyon \$ değerinde makine ve aksamaları ithal etmiş ve 35. sıraya yükselmiştir. 2006 ve 2007 yıllarında Çin'e gerçekleştirilen makine ve aksamaları ihracatımızın artış oranları, aynı ülkeye gerçekleştirilen genel ihracat artış oranımızı aşmıştır.

Diğer taraftan, dünya makine ithalatından büyük pay alan diğer ülkelere yaptığımız ihracat ile karşılaştırıldığında, Çin'e gerçekleştirilen makine ihracatımızın değer bazında düşük seviyede olduğu görülmektedir. 2007 yılı makine ve aksamaları ihracatımızdan Almanya %17,2, A.B.D. % 4,2 pay alırken Çin sadece %0,69 pay almıştır.

2006 yılında 2.318 milyon \$ ile Türkiye'nin makine ve aksamaları ithalatında 3. sırada yer alan ÇHC, %26,8 oranında artış ile 2007 yılında ülkemize 2.938 milyon \$ değerinde makine ve aksamaları ihraç etmiş ve sıralamada konumunu korumuştur.

2006 yılına kadar, Çin'den makine ve aksamaları ithalatımızın artış oranı, aynı ülke ile genel ithalat artış oranımızın üzerinde seyretmiş fakat bu durum 2007 yılında değişmiştir. Diğer taraftan, Çin'den makine ve aksamaları ithalatımızın artış oranının hızının sürekli olarak azaldığı görülmektedir.

Tablo 11. 84. Fasil İtibarıyla Türkiye-Çin Makine ve Aksamları Dış Ticareti (\$)

		2003	2004	2005	2006	2007
İhracat	Değer \$	10.607.809	16.318.226	22.726.166	34.109.452	60.272.904
	Değişim (%)	71,4	53,8	39,3	50,1	76,7
İthalat	Değer \$	596.111.310	1.039.183.820	1.650.181.402	2.318.082.949	2.938.280.609
	Değişim (%)	162,7	74,3	58,8	40,5	26,8
Dış Ticaret Farkı	Değer \$	-585.503.501	-1.022.865.594	-1.627.455.236	-2.283.973.497	-2.878.007.705
	Değişim (%)	165,3	74,7	59,1	40,3	26,0
Dış Ticaret Hacmi	Değer \$	606.719.119	1.055.502.046	1.672.907.568	2.352.192.401	2.998.553.513
	Değişim (%)	160,3	74,0	58,5	40,6	27,5

Kaynak: TÜİK verileri

2006 yılında 2.352 milyon \$ olan makine ve aksamları dış ticaret hacmimiz 2007 yılında %27,5 artmış ve 2.998 milyon \$ olarak kaydedilmiştir. Sürekli olarak Çin lehine dış ticaret açığı veren Türkiye, 2007 yılında da bu süreci devam ettirmiş ve fark 2.878 milyon \$'a ulaşmıştır. Türkiye-Çin genel dış ticaret açığının yaklaşık %24'lük kısmı sadece 84. fasılda yer alan makine ve aksamlarından oluşmaktadır.

Çin'e gerçekleştirilen makine ve aksamları ihracatımızın artış hızının son birkaç yılda ithalat artış hızını geçmesi olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmekte birlikte, 2007 yılı itibarıyla Türkiye'nin Çin'e gerçekleştirdiği makine ve aksamları ihracatının değerinin aynı yıl Çin'den gerçekleştirilen makine ithalatına oranının sadece %2'ye tekabül etmesi kat edilmesi gereken önemli bir yol olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Tablo 12. 84.Fasil İtibarıyla Çin Halk Cumhuriyeti'ne İhracatımızda İlk 20 Pozisyon (2007 yılına göre Sıralı-\$)

SIRA	GTİP	GTİP AÇIKLAMASI	2006	2007	Değişim (%)
1	8409	İÇTEN YANMALI, PİSTONLU MOTORLARIN AKSAM-PARÇALARI	4.934.748	18.009.107	264,94
2	8479	KENDİNE ÖZGÜ FONKSİYONLU MAKİNE VE CİHAZLAR	2.168.703	6.400.482	195,13
3	8425	PALANGA, VINÇ (BASAMAKLI HARIÇ) BUCURGAT, IRGAT, KRİKOLAR	6.146.329	6.126.415	-0,32
4	8450	ÇAMASIR YIKAMA MAKİNELERİ	2.147.608	4.286.497	99,59
5	8481	MUSLUKÇU, BORUCU ESYASI-BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	1.288.437	3.497.221	171,43
6	8403	BUHAR KAZANLARI DISINDA KALAN MERKEZİ ISITMA KAZANLARI	1.441.606	2.588.924	79,59
7	8480	METAL DÖKÜMÜ İÇİN KASALAR, PLAKALAR, KALIP MODELLERİ	4.841.577	2.166.826	-55,25
8	8412	DİĞER MOTORLAR VE KUVVET ÜRETEK MAKİNELER	772.606	1.743.550	125,67
9	8445	LİFLERİ HAZIRLAYAN, İPLİK ÜRETEK-HAZIRLAYAN MAKİNELER	79.187	1.672.811	2.012,48
10	8426	GEMİ VINÇLERİ, MAÇUNALAR, HALATLI VINÇLER, DÖNER KÖPRÜLER	831.728	1.608.468	93,39
11	8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR, SOĞUTUCULAR, ISI POMPALARI	141.205	1.372.298	871,85
12	8451	DOKUMA MADDELERİNİ YIKAMA, KURUTMA, ÜTÜLEME MAKİNE VE CİHAZLARI	539.449	1.316.326	144,01
13	8414	HAVA-VAKUM POMPASI, HAVA/GAZ KOMPRESÖRÜ, VANTİLATÖR, ASPIRATÖR	531.680	1.257.842	136,58
14	8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	467.095	1.027.034	119,88
15	8422	YIKAMA, TEMİZLEME, KURUTMA, DOLDURMA VB. İSLER İÇİN MAKİNE, CİHAZ	109.757	848.893	673,43

16	8415	KLIMA CİHAZLARI-VANTİLATÖRLÜ, ISI, NEM DEĞİSTİRME TERTİBATLI	245.964	818.607	232,82
17	8471	OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİ, ÜNİTELERİ	900.189	790.652	-12,17
18	8447	ÖRGÜ TEZGAHLARI, GİPÜR, TÜL, DANTELA, FILE İMALİ MAKİNE, CİHAZLARI	1.888.683	538.560	-71,48
19	8462	METALLERİ DÖVME, İŞLEME, KESME, SATAFLAMA PRESİLERİ, MAKİNELERİ	101.791	499.901	391,11
20	8431	AGIR İŞ MAKİNE VE CİHAZLARININ AKSAMI, PARÇALARI	389.376	366.865	-5,78
		DİĞERLERİ	4.141.734	3.335.625	-19,46
		TOPLAM	34.109.452	60.272.904	76,70

Kaynak: TÜİK verileri

2007 yılında 84. fasıl itibarıyla Türkiye'nin ÇHC'ne makine ve aksamları ihracatında en büyük paya sahip ilk üç pozisyon sırasıyla;
8409 G.T.İ.P. no'lu "içten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları" (18 milyon \$)
8479 G.T.İ.P. no'lu "kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar" (6,4 milyon \$)
8425 G.T.İ.P. no'lu "palanga, vinç (basamaklı hariç) bucurgat, ırgat, krikolar" (6,1 milyon \$) olmuştur.

2007 yılında Türkiye'nin Çin'e gerçekleştirdiği toplam makine ve aksamları ihracatının %95'ini oluşturan kalemler arasında en çok artış gözlenen ilk üç pozisyon ise sırasıyla;
8445 G.T.İ.P. no'lu "lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineler" (%2.013)
8418 G.T.İ.P. no'lu "buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları" (%872)
8422 G.T.İ.P. no'lu "yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz" (%673) olmuştur.

Tablo 13. 84.Fasıl İtibarıyla Çin Halk Cumhuriyeti'nden İthalatımızda İlk 20 Pozisyon (2007 yılına göre Sıralı-\$)

SIRA	GTİP	GTİP TANIMI	2006	2007	Değişim (%)
1	8471	OTOMATİK BİLGİ İŞLEM MAKİNELERİ, ÜNİTELERİ	965.995.232	1.043.439.608	8,02
2	8473	YAZI, HESAP, MUHASEBE, BİLGİ İŞLEM, BÜRO İÇİN DİĞER MAKİNE VE CİHAZLARIN AKSAMI	2.886.400	218.920.656	7.484,56
3	8443	MATBAACILIĞA MAHSUS BASKI MAKİNELERİ, YARDIMCI MAKİNELER	384.815.449	215.091.163	-44,11
4	8414	HAVA-VAKUM POMPASI, HAVA/GAZ KOMPRESÖRÜ, VANTİLATÖR, ASPIRATÖR	83.079.486	134.179.456	61,51
5	8481	MUSLUKÇU, BORUCU ESYASI-BASINÇ DÜŞÜRÜCÜ, TERMOSTATİK VALF DAHİL	87.640.528	118.175.627	34,84
6	8477	KAUÇUK, PLASTİK ESYA İMAL VE İŞLEME MAKİNE VE CİHAZLARI	57.010.410	75.833.074	33,02
7	8415	KLIMA CİHAZLARI-VANTİLATÖRLÜ, ISI, NEM DEĞİSTİRME TERTİBATLI	137.039.399	72.356.544	-47,20
8	8452	DİKİS MAKİNELERİ, MOBİLYALARI, İGNELERİ, AKSAM-PARÇALARI	41.720.657	67.113.076	60,86
9	8428	KALDIRMA, İSTİFLEME, YÜKLEME, BOSALTIMA MAKİNE VE CİHAZLARI	20.989.415	65.514.255	212,13
10	8474	TOPRAK, TAŞ, METAL CEVHERİ VB. AYIKLAMA, ELEME VB. İÇİN MAKİNELER	16.194.062	60.946.006	276,35
11	8455	METALLERİ HADDELEME MAKİNELERİ, BUNLARIN SİLİNDİRLERİ	3.594.790	60.278.716	1.576,84
12	8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR, SOĞUTUCULAR, ISI POMPALARI	30.392.201	58.989.121	94,09

13	8417	SANAYI VE LABORATUVAR İÇİN FIRINLAR; ELEKTRIKSIZ	34.060.295	51.360.297	50,79
14	8467	EL İLE KULLANILAN PNÖMATİK/MOTORLU ALETLER	39.531.279	47.500.703	20,16
15	8419	ISI DEĞİŞİKLİĞİ YÖNTEMİ İLE MADDELERİ İŞLEMEK İÇİN CİHAZLAR	6.248.126	40.825.206	553,40
16	8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR, SIVI ELEVATÖRLERİ	19.888.409	36.146.139	81,74
17	8427	FORKLİFTLER; KALDIRMA, İSTİFLEME TERTİBATLI SARYOLAR	20.605.172	34.856.793	69,17
18	8402	BUHAR JENERATÖRLERİ, KIZGIN SU ÜRETEK KAZANLAR	95.597	33.199.027	34.628,11
19	8482	HER NEVI RULMANLAR	27.208.106	33.040.894	21,44
20	8480	METAL DÖKÜMÜ İÇİN KASALAR, PLAKALAR, KALIP MODELLERİ	25.955.158	32.174.780	23,96
		DİĞERLERİ	313.132.778	438.339.468	39,99
		TOPLAM	2.318.082.949	2.938.280.609	26,75

Kaynak: TÜİK verileri

2007 yılında 84. fasıl itibarıyla ÇHC'den makine ve aksamları ithalatımızda en büyük paya sahip ilk üç pozisyon sırasıyla;

8471 G.T.İ.P. no'lu "otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri" (1.043 milyon \$)

8473 G.T.İ.P. no'lu "yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı" (219 milyon \$)

8443 G.T.İ.P. no'lu "matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler" (215 milyon \$) olmuştur.

2007 yılında Çin'den gerçekleştirilen toplam makine ve aksamları ithalatının %95'ini oluşturan kalemler arasında en çok artış gözlenen ilk üç pozisyon ise sırasıyla;

8402 G.T.İ.P. no'lu "buhar jeneratörleri, kızgın su üreten kazanlar" (% 34.628)

8405 G.T.İ.P. no'lu "gazojenler, su ile işleyen gaz jeneratörleri ve aksam, parçaları" (% 9.868)

8473 G.T.İ.P. no'lu "yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem, büro için diğer makine ve cihazların aksamı" (% 7.485) olmuştur.

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı ve dışında yer alan tüm makinelerin dahil edilmesiyle oluşturulan mal grupları bazında Türkiye-Çin dış ticareti ise Tablo 14.'te verilmektedir.

Tablo 14. Makine sektörünün tamamına ait Türkiye-Çin fiili ithalat-ihracat rakamları (\$)

MAL GRUBU	İHRACAT		İTHALAT		(%)Değişim	
	2006	2007	2006	2007	İHR	İTH
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	1.846.854	2.872.840	3.523.016	57.302.773	55,6	1526,5
TÜRBİNLER-TURBOJETLER, AKSAM VE PARÇALAR	772.606	1.744.323	5.857.631	20.650.591	125,8	252,5
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	998.775	2.284.876	102.967.895	170.325.595	128,8	65,4
VANALAR	1.288.437	3.497.221	87.640.528	118.175.627	171,4	34,8
KLİMALAR VE SOĞUTMA MAK.	387.169	2.190.905	167.431.600	131.345.665	465,9	-21,6
ISITICILAR VE FIRINLAR	43.731	133.855	41.455.353	105.109.854	206,1	153,5
HADDE VE DÖKÜM MAK., KALIPLAR, AKS. VE PARÇ.	4.841.678	2.166.826	57.068.473	95.566.694	-55,2	67,5
GIDA SAN. MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	56.300	87.172	7.764.063	13.547.110	54,8	74,5
TARIM VE ORMANCIKTA KULLANILAN MAK., AKS.,PÇ.	0	149	4.414.291	9.718.991	-	120,2
YÜK KALDIRMA,TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK.,AKS.,PÇ.	7.047.407	7.885.114	51.021.246	115.521.471	11,9	126,4
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLAN. MAK. AKS. PÇ.	665.805	366.865	50.312.821	86.227.079	-44,9	71,4
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAK.	0	135.446	19.666.770	42.484.091	-	116,0
KURUTMA, YIKAMA MAK.AKS.PRÇ.	2.255.173	5.017.590	1.306.271	2.978.537	122,5	128,0
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	3.856.366	4.040.896	90.930.318	122.216.869	4,8	34,4
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	389.875	364.571	767.456	534.432	-6,5	-30,4
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALİ MAK.	43.705	67.729	57.010.410	75.833.074	55,0	33,0
TAKIM TEZGAHLARI	331.678	1.253.600	94.624.681	117.890.362	278,0	24,6
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	5.130.391	18.049.013	28.658.843	58.292.485	251,8	103,4
BÜRO MAKİNELERİ	1.086.515	955.313	1.369.662.705	1.494.678.654	-12,1	9,1
RULMANLAR	263.475	328.364	27.208.106	33.040.894	24,6	21,4
SİLAH VE MÜHİMMAT	0	20.715	4.724.819	983.670	-	-79,2
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM-PARÇALARI	2.192	117.800	2.378.170	6.731.050	5274,1	183,0
DİĞER MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALAR	2.876.485	6.910.319	57.854.102	91.209.890	140,2	57,7
TOPLAM	34.184.617	60.491.502	2.334.249.568	2.970.365.458	77,0	27,3

Kaynak:TÜİK verileri